

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ประเภทของละครไทย(๑)

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

ครูจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ละครชาตรี รายการนัฏกานุรักษ์

เผยแพร่โดย Worawit Nu

เผยแพร่วันที่ ๙ พ.ค. ๒๕๕๕

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=yJDISY4jOxA>

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าละครที่นักเรียนดู

ต้องการแสดงใด และเป็นละครประเภทใด

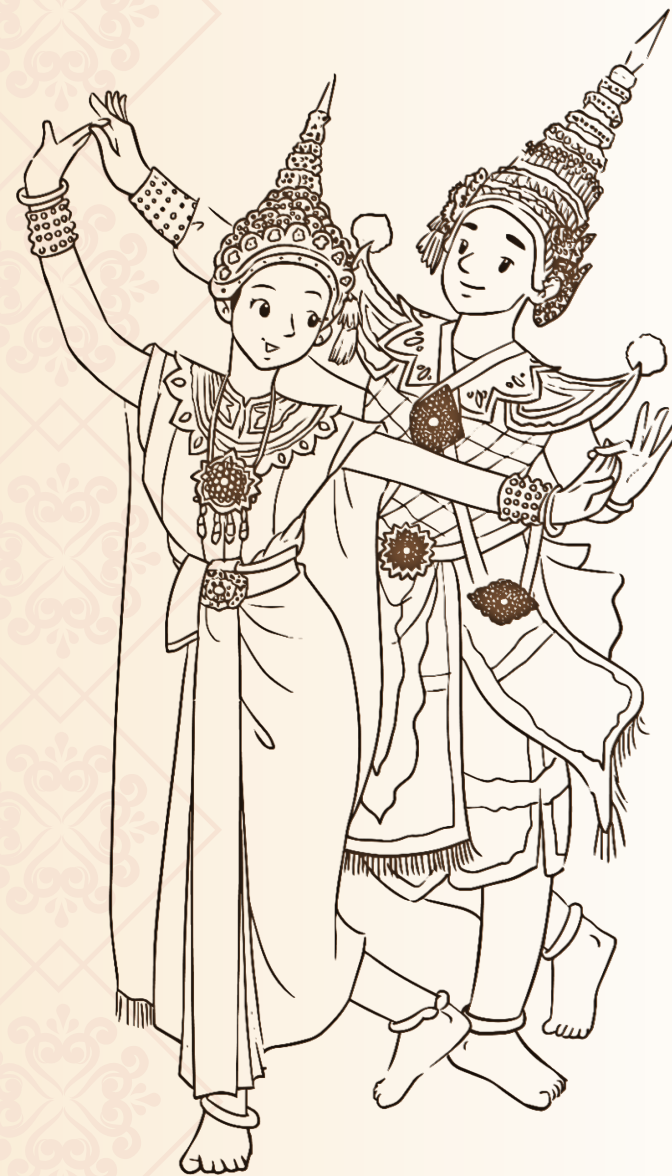
ประเพณีละครไทย(๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

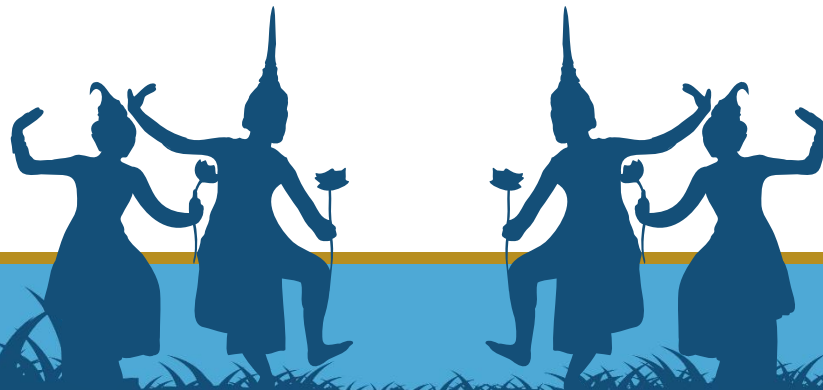
- นักเรียนสามารถอธิบายความรู้อะ
เกี่ยวกับประเพณีของละครไทย

- นักเรียนสามารถจัดลำดับและสรุป
ความรู้ความเข้าใจประเพณีของ
ละครไทยได้

ละคร

- ❖ หมายถึง การแสดงประเภทหนึ่งซึ่งแสดงเรื่องราวความเป็นไปของชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรมมีศิลปะการแสดงและดนตรีเป็นสื่อสำคัญ
- ❖ ตามความหมายนี้ หมายถึงละครรำ เพราะว่าเป็นการแสดงออกทางความคิดโดยมุ่งเน้นถึงลักษณะท่าทางอิริยาบถในขณะเคลื่อนไหวตัวในระหว่างการรำ

ประเภทของละครไทย

ละครรูปแบบดั้งเดิม

- ๑) ละครชาตรี
- ๒) ละครนอก
- ๓) ละครใน

ละครรูปแบบปรับปรุง

- ๑) ละครดึกดำบรรพ์
- ๒) ละครพันทาง
- ๓) ละครเสภา

ละครที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

- ๑) ละครพูด
- ๒) ละครร้อง
- ๓) ละครสังคีต

ละครรำแบบดั้งเดิม

ละครชาตรี

ละครชาตรีเข้าเครื่อง เรื่องรถเสน ตอน : รถเสนจับม้า

- เป็นละครราชชนิดแรกของไทย
- ผู้แสดงมีเพียง ๓ คน คือ ตัวนายโรง ตัวนาง และตัวตลก
- แสดงแบบละครเร่
- ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๖ มีการนำเอาละครชาตรีและละครนอกมาผสมกันเรียกว่า “ละครชาตรีเข้าเครื่อง” หรือ “ละครชาตรีเครื่องใหญ่”

ละครนอก

- เป็นละครรำที่พัฒนามาจากละครชาตรี
- ใช้ผู้ชายล้วนในการแสดง
- เป็นละครที่มีความสนุกสนาน ตลกขบขัน ดำเนินเรื่องรวดเร็ว และไม่พิถีพิถันเรื่องลีลาท่ารำ
- ปลายรัชกาลที่ ๒ ได้นำเอาลักษณะการแสดงละครนอก มาผสมผสานกับละครในเกิดเป็นการแสดงที่เรียกว่า “ละครนอกแบบหลวง”

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ละครนอกเรื่องสังข์ทอง

ตอน มณฑาลงกระท่อม (ผู้ชายล้วน)

เผยแพร่โดย น้อย โชนย์กษ

เผยแพร่วันที่ ๒๕ ม.ค. ๒๕๖๑

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=3I5ODbTuABo>

ละครใน

- เป็นละครรำที่เกิดขึ้นใน พระบรมมหาราชวัง
- ใช้ผู้หญิงล้วนในการแสดง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ ทรงอนุญาตให้ผู้ชายแสดงได้
- เป็นละครที่มุ่งเน้นการรำที่สวยงาม รักษาจารีตประเพณี ไม่นิยมเล่นบทที่โลดโผนหรือตลกขบขัน
- มีเพียง ๓ เรื่อง คือ **อิเหนา** **รามเกียรติ์** **อุณรุท**

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ละครในอิเหนา ตอน สีกชี ผู้แสดงหญิงล้วน

ตามแบบฉบับราชสำนักแต่โบราณ

เผยแพร่โดย Siammelodies

เผยแพร่วันที่ ๕ ส.ค. ๒๕๖๔

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=YmhXdIQ8fVQ>

ละครรำแบบปรี๊ดปรง

ละครดึกดำบรรพ์

- เป็นละครรำที่เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕
- เป็นการผสมผสานระหว่างละครในกับการแสดงโอเปร่า
- ตัวละครจะต้องร้องและรำเองแบบละครโอเปร่า
บทร้องมีแต่บทที่เป็นคำพูด ตัดบทที่แสดงกิริยาออก
- ชื่อละครดึกดำบรรพ์นั้น เรียกชื่อตามโรงละครดึกดำบรรพ์
ที่จัดแสดงขึ้นในครั้งแรก

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง “จันทกนิรี ตอน ท้าวพรหมทัตพบนางกนิรี”

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย photographerdd

เผยแพร่วันที่ ๑๐ เม.ย. ๒๕๖๓

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=tYSvuYVZ160>

ละครพันทาง

- เป็นละครรำที่เกิดขึ้นปลายรัชกาลที่ ๔ ผู้ริเริ่มการแสดงชนิดนี้คือ เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง เป็นละครแบบผสม
- เรื่องที่นำมาแสดงมาจากพงศาวดารชาติต่าง ๆ เช่น สามก๊ก ราชาริราช เป็นต้น
- การแสดงจะใช้ทำรำไทยผสมผสานกับลีลาของชนชาติที่กล่าวถึงในเนื้อเรื่องแต่งกายตามลักษณะของเชื้อชาติ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ผู้ชนะสิบทิศ ตอนจักรพรรดิราช

เผยแพร่โดย Siammelodies

เผยแพร่วันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๖๓

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=F5xIfG5WZMo>

ละครเสภา

- เป็นละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๕
- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ-นราธิป ประพันธ์พงศ
ได้ทรงนำเอาการแสดงเสภาเข้ามาผสมผสานกับละครพันทาง
แต่ดำเนินเรื่องราวด้วยการขับเสภา
- ผู้แสดงนิยมใช้ผู้ชายและผู้หญิงแสดงจริงตามบทบาท

๒-๑ เมษายน ๒๕

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ละครเสภา เรื่องไกรทอง

ตอน ไกรทองอาสา

เผยแพร่โดย น้อย โชนย์รักษ์

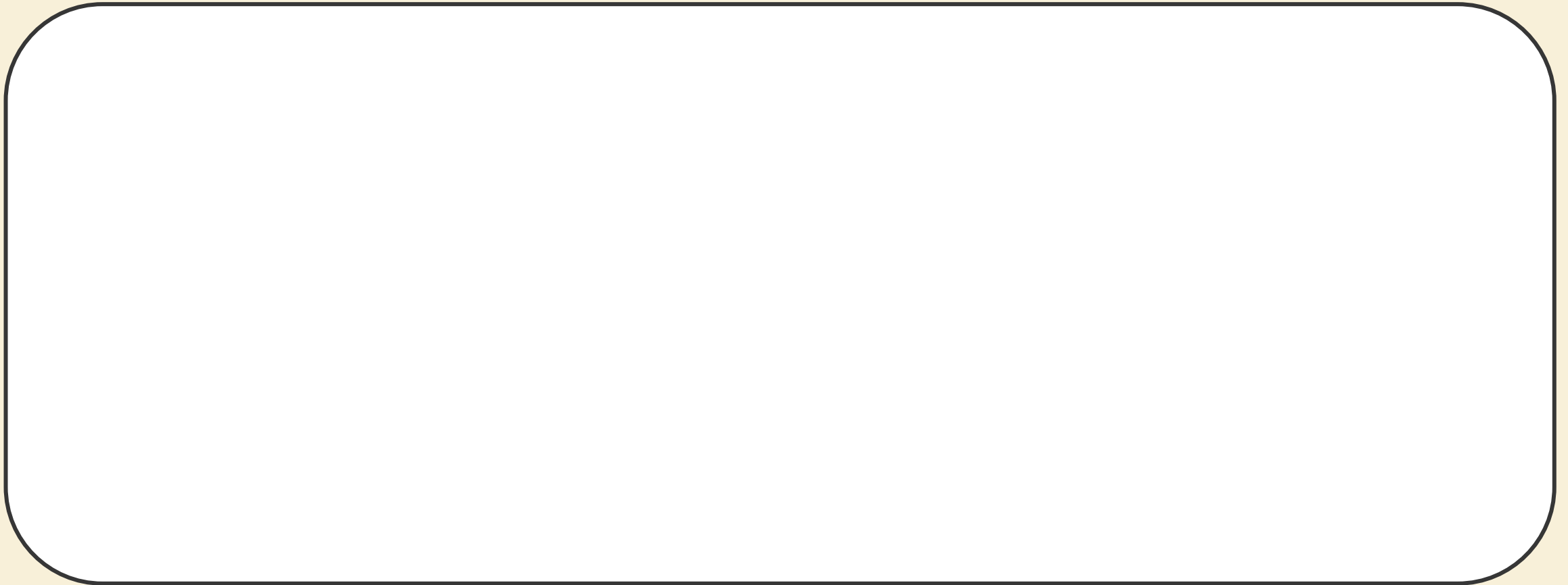
เผยแพร่วันที่ ๑๐ เม.ย. ๒๕๖๑

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=GWWYfbwNwVw>

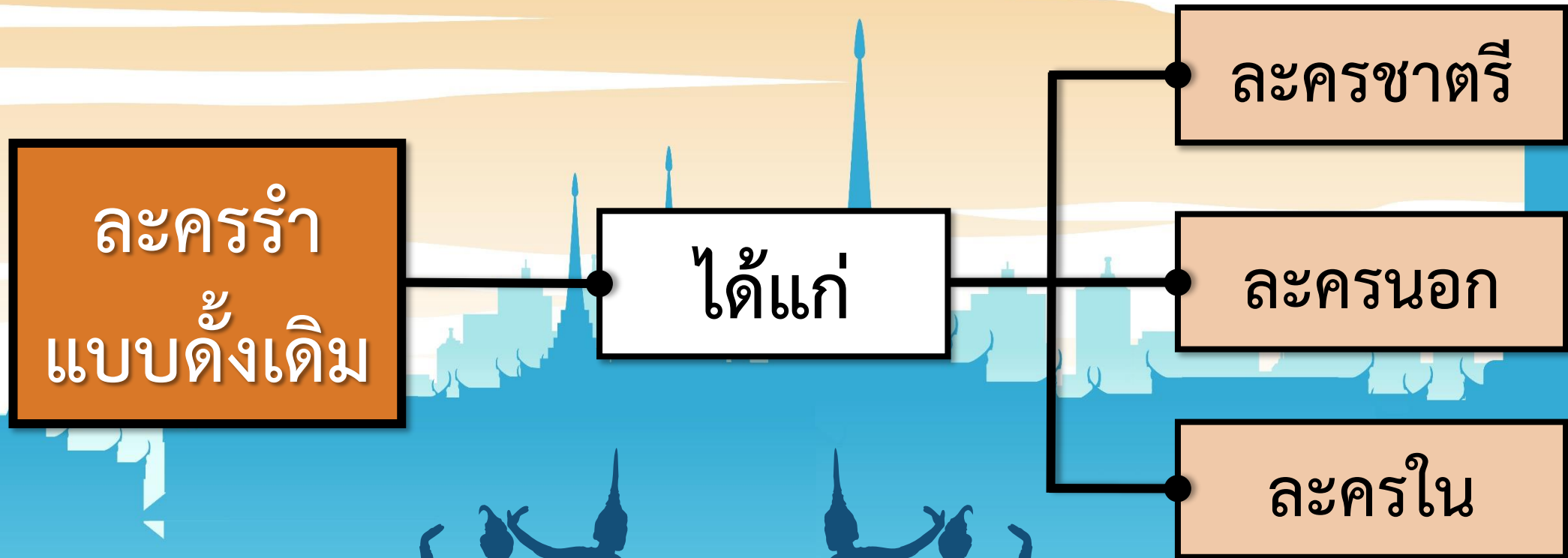
ใบงาน ประเภทของละคร

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงนิยามความหมายเฉพาะ
ของละครแต่ละประเภทที่กำหนดให้

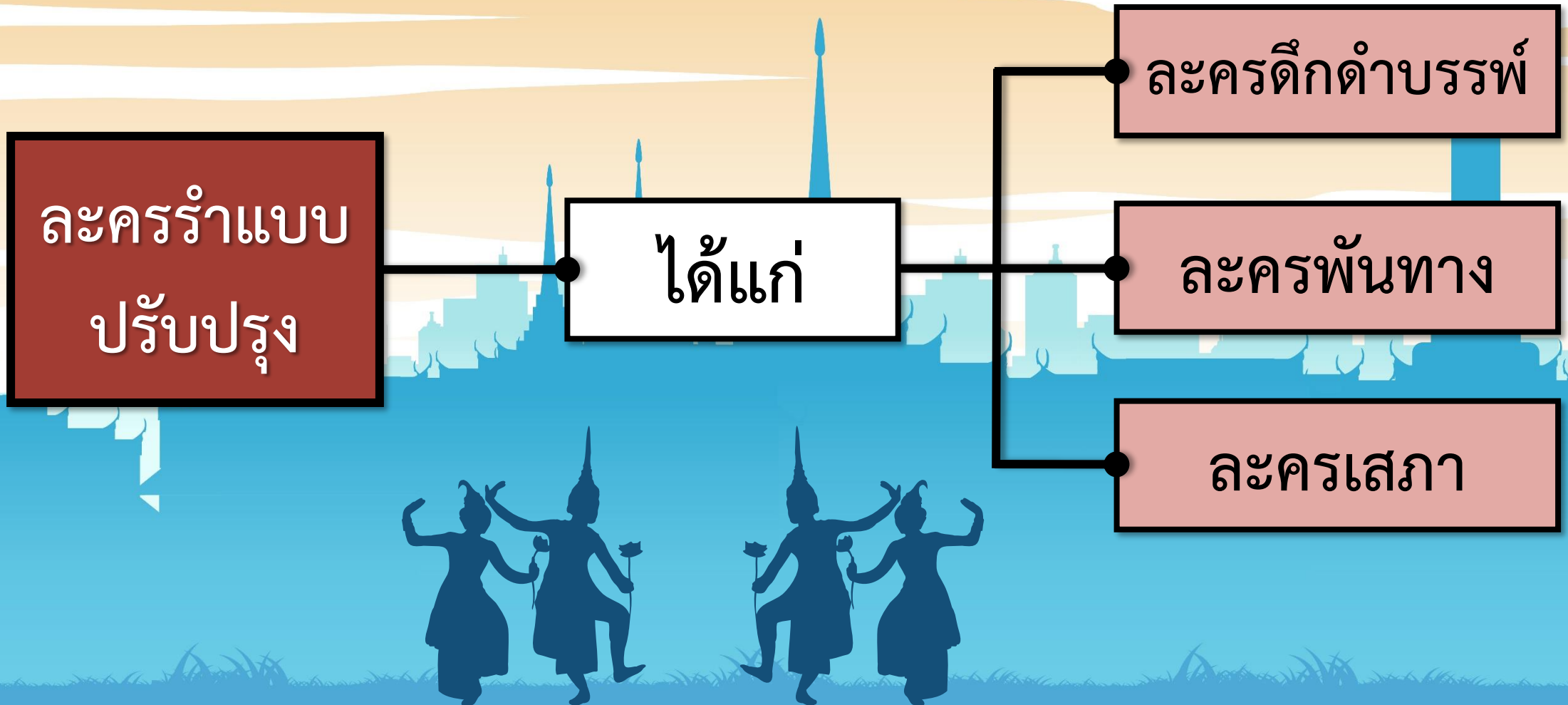
สรุป

ประเภทละครไทย(๑)

สรุป

ประเภทละครไทย(๑)

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ประเภทของ

ละครไทย(๒)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

